

Становище

От: професор Георги Фотев Георгиев, доктор на науките: Нов български университет

За: дисертация на Ивайло Цветанов Цветков, редовен докторант по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Пресжурналистика и книгоиздаване), **Формиране на групов идентичност чрез лайфстайла като медиен разказ. Ролята на сп. "Егоист" в българската лайфстайл-преса.** ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ (ЖУРНАЛИСТИКА – ЛАЙФСТАЙЛ ПРЕСА)

Докторантът Ивайло Цветков е подписал и приложил според изискванията на научния законодател ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОРИГИНАЛНОСТ И ДОСТОВЕРНОСТ на своята дисертация. В университетите, както е известно, има етични комисии по етика, които действат на основата на най-подробни рационални писани правила. Като си помисля докъде ще стигне рационализацията на академичната етика тръпки ме побиват. Горил съм си по въпроса с Макс Вебер. След тази, вероятно, изненадваща бележка заявявам недвусмислено, че дисертационният труд на Ивайло Цветков е наистина оригинален и отговаря на високи стандарти и критерии за исканата образователна и научна степен доктор по обществени комуникации и информационни науки.

Както е редно в Увода са дефинирани накратко целта, задачите и начина за постигане на целта, как се решават задачите на дисертационния труд. Темата и главния проблем на дисертацията са актуални в двояк смисъл. Всеки **действителен** проблем в науката е **актуален**. Интересът на специализирана и по-широка публика към проблема и тема ги прави също така актуални. Дисертантът е превъзходно запознат с релевантната на дисертационната тема литература и неговата ерудиция е необикновена и впечатляваща. Има отделни пропуски, които ще коментирам. Забележителен **кейс стъди** е българското лайфстайл списание „Егоист“, свързано с името на Цветков, което е в известен смисъл уникално предимство на дисертанта. Композиционно и структурно дисертацията се състои от шест глави, десетки параграфи и още повече под-параграфи. Това всеки вижда, но отбелязвам изрично факта, защото е извънредно важна интерпретацията (няма факти, има интерпретации - Ницше): това е свидетелство за пределна интелектуална честност.

Лайфстайлът е феномен на късната модерност, макар че **прототипи** се разпознават в предходните фази на модерността и дори в предмодерната епоха. Естествено, тематизацията и

проблематизацията на феномена е специален въпрос. Концептуализацията на лайфстайла се обвързва с различни логик и се осъществява в различни дисциплинарни и парадигмални перспективи. „Лайфстайл“ е научен конструкт, който обаче е овсекидневен благодарение на медиите, в които представата за този феномен има осево значение. (Двусмислеността е проблем, изискващ внимателно боравене). Емблематичен пример за лайфстайл медия е списание „Егоист“. След импложията на тоталитарно-комунистическата система в България списанието със скандално провокативното в българската посткомунистическата ситуация заглавие се превръща в **медиян феномен**, който смислово конструира и конституира феномена лайфстайл.

Цветков е избрал специфицираното понятие лайфстайл върху достатъчни основания, на които отделя специално внимание и прави убедителна аргументация. Сродни и дори припокриващи са до известна степен са понятията начин на живот, стил на живот, модел на живот, но ако различията се пренебрегват се стига до сериозни изкривявания на феномена лайфстайл. Цветков постъпва като зрял изследовател. Между другото и в литературата на чужди големи езици се срещат компликации, поради обърквания на понятията. Лайфстайл се изследва в перспективата на различни науки като социология, естетика, етика, медицински науки, психология, мултидисциплинарни науки като обществени комуникации, практически дисциплини като маркетинг, реклама и др. Формата на научните знания е дисциплинарна. В „Социологията като строга наука“ тази теза е обстойно развита и аргументирана: под дисциплина се разбира игра по правила. Това е съвсем различна концепция от тази на Фуко и други автори. Анализите на Цветков са мултидисциплинарни с оглед на лайфстайл като жизнена форма и като медийни презентации и виртуална реалност. Дисертационният труд изисква бавно четене, макар че стилът на авторовото писане завладява и стимулира ускорение.

Феноменът „Егоист“ е изпълнил своя еманципаторска от тежки предразсъдъци и формирана от тоталитарната система хабитуси на несвобода функция. Най-силна част на дисертационния труд са глава IV, V, VI. Анализатори и коментатори с перманентно мрачно изражение на лицето биха възразили, че дисертантът надценява ролята на едно луксозно списание, което във времена на несигурност и трудно всекидневие на хората не стига до кой знае колко читатели и т.н. Но лайфстайлът е доминантна пулсация на свободата и самопреживяване на човека който гледа на себе си като самоцел и самоценност. Не разполагаме с емпирични изследвания за общественото влияние на „Егоист“, за интерференцията на вкусове, формиране на нови нагласи, галванизация на нововъзникнали стилове на живот и т.н. Но аз споделям интуициите в това отношение на дисертанта и има основания да се приемат неговите изводи за достоверни.

Представените в **Самооценката** научните приноси се съдържат в дисертацията. Те са оригинални и значими. Формулировката на приносите обаче е неудовлетворителна, поради декларативност: вместо дефиниции (експозиции) са маркирани теми. В хуманитарните и

обществените науки това се среща много често и в безброй рецензии, които съм правил ми се е налагало често да правя такава критична бележка. Независимо от това, заявявам недвусмислено, че научните приноси са повече от изискванията за исканата образователна и научна степен.

Ивайло Цветков е надарен изследовател, който има ярко бъдеще в мултидисциплинарната област на обществените комуникации (да се надяваме, че ще си изкове някога едно по-добро название). Знаем, че има и други случаи, когато името на предмета и на съответната наука съвпадат.

Както казва Гьоте във „Фауст“ човек греша докато се стреми. Тези, които в науката не вървят по утъпкани пътища и креативното мислене е тяхна страст грешат. Сигурен съм, че след време Ивайло Цветков сам ще установи, че на места е допуснал някои неубедителни едроформатни обобщения. На стр. 139 от Дисертацията Цветков твърди: „постмодернизма- нещо крайно непонятно у нас“. Това е невярно. Не бих приел никакво увъртане в очаквания отговор от дисертанта. Би било добре в Увода на дисертацията да се споменат дипломните работи на възпитаниците на НБУ: П.П. Валентинов „Егоист - списание на новото поколение“, Я. Грудева „Изграждане на имидж на лайфстайл списание в България“ и в библиографията да са отбелязани монографиите на С. П. Маргаритова. Лайфстайл преса и женственост. УИ "Неофит Рилски", 2016, 287 с., Мая Келиян. Стил на живот на локалната общност: Съвременна Япония. Изд. „Алекс Принт“, 2010, 199 стр. Необходими са усилията на всички нас за преодоляване на твърде характерна за българската култура и академична общност „разсеяност“ да не се забелязва какво правят около нас. Някои трябва да отиде в чужбина и чак тогава да се сетят кой е. В редица отношения дисертационният труд на Ивайло Цветков е новаторски в областта на областта на обществените комуникации в днешна България. Тъкмо по новаторските изследователски линии препоръчам в бъдеще Цветков да продължи неосветени аспекти на проблемно-тематичния комплекс. Всеки социален факт е двусмислен („Диалогична социология). Лайфстайл и неговата медийна презентация са двусмислени. Развитието на медиите в демократична България е белязано с поругаване на свободата, което е скръбно и чака не оплаквачи, сериозни изследователи като Цветков.

Без никакви колебания препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват с ДА за присъждане на Ивайло Цветков образователната и научна степен ДОКТОР. Това е напълно заслужено признание.

Април 2019

проф. Георги Фотев